

Statisztikai tájékoztató

Győr-Moson-Sopron megye, 2013/2

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	6
Beruházás	7
Ipar.....	8
Építőipar	10
Lakásépítés.....	12
Turizmus	13
Közúti közlekedési balesetek	14
Bűncselekmények.....	14

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

2013. első hat hónapjában Győr-Moson-Sopron megyében a társadalmi és gazdasági folyamatok egymástól számottevően különböző képet mutattak. Az élveszületések csökkenő és a halálozások növekvő száma következtében a természetes népességfogyás üteme az országostól eltérően jelentősen gyorsult. Az alkalmazásban állók létszáma Jász-Nagykun-Szolnok megyével egyezően itt nőtt a legnagyobb mértékben az országban. A munkaerőpiaci helyzet így területi összehasonlításban változatlanul a legkedvezőbbek közé tartozik annak ellenére, hogy a munkanélküliség kismértékben emelkedett a tavaly ilyenkoréhoz képest. A foglalkoztatás bővülése döntően a járműipari kapacitásbővítésnek köszönhető. A munkavállalók bruttó átlagkeresete továbbra is a második legmagasabb az országban. A betéti társaságok száma jelentősen fogyott, ezáltal valamivel kevesebb társas vállalkozást regisztráltak június végén az egy évvel korábbinál. Az önálló vállalkozók állománya ezzel szemben bővült, így a vállalkozási kedv összességében tovább nőtt a megyében. Az elmúlt évben megvalósult nagy volumenű feldolgozóipari fejlesztések befejeződésével csökkent a beruházásokra fordított összeg nagysága. A fejlesztések túlnyomó része azonban továbbra is ipari célokat szolgál. Az elmúlt évi kimagasló bővülést követően az első félévben mérséklődött az ipari vállalkozások teljesítménye. A foglalkoztatottak száma emelkedett, így a kisebb kibocsátás csökkenő termelékenységgel párosult. A hosszabb ideje kedvezőtlen helyzetben lévő építőipar termelése az első hat hónapban számottevően nőtt, s a szerződésállomány nagysága is javuló kilátásokat jelez. A kereskedelmi szálláshelyek iránt visszaesett a belföldi kereslet, melyet a jelentősen bővülő külföldi látogatottság nem tudott ellensúlyozni. A vendégek így kevesebb éjszakára foglaltak szállást a megyében, a realizált bevétel azonban növekedett. A közutakon jóval kevesebb baleset történt, mint az előző év azonos időszakában, s kimenetelük is javult. Az első félévben számottevően csökkent a regisztrált bűncselekmények száma, így a megye továbbra is az ország kevésbé fertőzött területei közé tartozik.

Demográfiai helyzet

2013. január elsején Magyarország lakónépessége 9909 ezer fő volt, ami a tavalyinál 0,2%-kal kevesebb. Győr-Moson-Sopron megyében ugyanakkor 448 ezer fő élt, itt egy év alatt 0,8%-kal nőtt a népesség száma, amit a bevándorlás eredményezett, ugyanis a halálozások száma meghaladta az élveszületéseket.

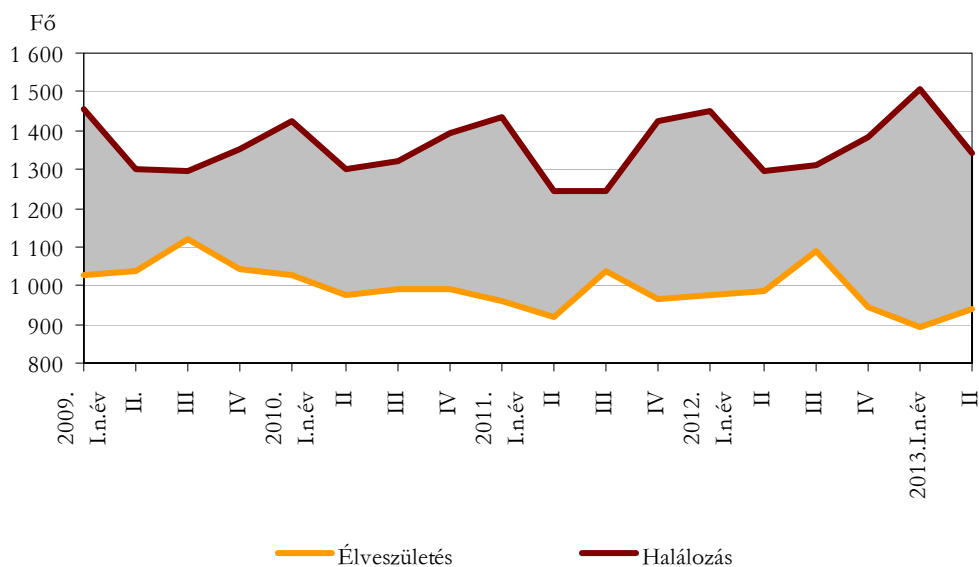
Folytatódott a népesség előregedése. A gyermekkorúak száma ugyan 1,1%-kal nőtt, de hányaduk az egy évvel korábbival megegyezően a népesség 14%-át tette ki. A 15–64 évesek aránya ugyanakkor 0,3 százalékponttal mérséklődött, míg a 65 éves és idősebbeké közel ennyivel lett magasabb. Az eltartottsági ráták is kedvezőtlen irányba változtak, az időskorú népesség 15–64 évesekhez viszonyított aránya 23%-ot tett ki, a 15 év alattiaké pedig 21% volt. Száz gyermekkorúra 114 időskorú jutott, így az öregedési index a 2012. évihez képest 1,2 százalékponttal nőtt, azonban az országosnál 5,2 százalékponttal kedvezőbb. 2013. január elején ezer férfira 1068 nő jutott. A gyermek (946) és aktív korú népesség (998) esetében ez az arány alacsonyabb, az időskorúaknál azonban a nők kedvezőbb életkilátásainak köszönhetően a megyei átlagot jóval meghaladta (1592).

2013. első félévében Magyarországon 4,5%-kal kevesebb gyermek született, és a halálozások száma is 4,3%-kal alacsonyabb lett az előző év azonos időszakához képest, így a természetes fogyás 3,8%-kal mérséklődött. Győr-Moson-Sopron megyében ezzel szemben az élveszületések száma jelentősen csökkent (7,0%-kal), hat hónap alatt 1834 csecsemő jött a világra. Az országos tendenciával ellentétben az elmúlt év első félévinél 3,5%-kal többen, összesen 2846-an hunytak el, így a természetes fogyás mértéke 30%-kal növekedett.

Június végéig országosan 1,0%-kal csökkent a házasságkötések száma a tavaly ilyenkorival összehasonlítva, míg a megyében tizedével kevesebb, 672 pár kötötte össze életét hivatalos keretek között.

1. ábra

Főbb népmozgalmi folyamatok

Munkaerőpiac

A foglalkoztatottság és a munkanélküliség területi összehasonlításban továbbra is kedvezőnek számít a megyében. A KSH munkaerő-felmérésének adatai alapján 2013. második negyedévében a 15–74 éves népesség átlagosan 58,9%-a volt jelen a munkaerőpiacon. A foglalkoztatási arány 55,2%, a munkanélküliségi ráta 6,3%-ot tett ki. A főváros és a megyék rangsorában előbbi mutató Budapest után a második legmagasabb, utóbbi pedig a legkedvezőbb értéket képviselte.

A vállalkozások, valamint a költségvetési és nonprofit szervezetek adatain alapuló megfigyelés alapján 2013. első félévben az alkalmazásban állók száma nyolc megyében haladta meg az előző év azonos időszakit, közülük számottevő bővülés Győr-Moson-Sopron, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád és Jász-Nagykun-Szolnok esetében történt. Győr-Moson-Sopron kivételével a növekedést a közfoglalkoztatás jelentősen befolyásolta. Országos szinten január-júniusban lényegében stagnált a foglalkoztatottság, ekkor 2653 ezer főt alkalmaztak, ami 0,2%-kal kevesebb a tavaly ilyenkorinál.

A Győr-Moson-Sopron megyei székhelyű, legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, valamint a költségvetési és a megfigyelt nonprofit szervezetek összesen 118,5 ezer főt foglalkoztattak az első félévben, ami 2,7%-kal múlta felül az előző év azonos időszakit. A növekedés legnagyobb részben a járműgyártás kapacitásbővítésének köszönhető, ennek ellenére a létszám még mindig elmaradt a gazdasági válság előtti szinttől.

Az alkalmazásban állók számának növekedése a versenyszférában nagyobb volt az átlagosnál, a költségvetési szerveknél pedig kismértékű csökkenés következett be, így előbbi területen 90,2 ezer, utóbbiban 26,3 ezer főt foglalkoztattak a megyében.

A mezőgazdaság és négy szolgáltatási – a pénzügyi szolgáltatás, az oktatás, az egészségügyi szolgáltatás, a művészet és szabadidő – kivételével minden nemzetgazdasági ágban nagyobb létszámot foglalkoztattak, mint az előző év azonos időszakában. Az e szempontból kisebb súlyú ágazatok közül a tudományos és műszaki tevékenység, az adminisztratív szolgáltatás, valamint az

ingatlanügyletek területén kimagasló bővülés következett be, de átlag felett növelték kapacitásukat a szállítás, raktározásban, a vendéglátásban, valamint az információ, kommunikáció területén bejegyzett szervezetek is. Az építőipar kedvezőbb teljesítménye is nagyobb foglalkoztatást eredményezett az ágazatban. Győr-Moson-Sopron megye gazdasági teljesítményének alakulását alapvetően befolyásoló feldolgozóiparban 3,2%-kal dolgoztak többen, mint tavaly ilyenkor, így itt a létszám meghaladta a 45 ezer főt. Alágazatai közül a több mint 19 ezer dolgozónak munkát biztosító járműgyártásban kiugró, 17%-os növekedés következett be, melyet a kapacitás bővítése mellett néhány szervezet ágazati besorolásának változása is befolyásolt. Tovább folytatódott az élelmiszeripar és a textilipar létszámfogyása, ami 6, illetve 12%-ot tett ki. Előbbi ágazatban elsősorban a húsfeldolgozást érintő gyárbezárás, utóbbiban az évek óta tartó teljesítménycsökkenés befolyásolta kedvezőtlenül az alkalmazásban állók számát.

1. tábla

Az alkalmazásban állók főbb adatai, 2013. I. félév

Megnevezés	Győr-Moson-Sopron megye		Győr-Moson-Sopron megye	Ország összesen
	összesen	az országos %-ában	2012. I. félév = 100,0	
Alkalmazásban állók száma, fő	118 494	4,5	102,7	99,8
ebből: fizikai foglalkozású	72 303	5,1	103,0	100,0
szellemi foglalkozású	46 191	3,7	102,2	99,5
Teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete, Ft/hó	233 179	102,2	103,6	103,4
ezen belül: fizikai foglalkozású	192 680	122,1	102,5	103,5
szellemi foglalkozású	295 074	97,7	105,0	103,4

Az országosnál nagyobb mértékben emelkedtek a fizetések a megyében. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 233,2 ezer Ft-ot tett ki, ami 3,6%-kal magasabb az előző év azonos időszakánál. Területi összehasonlításban a bérek egyedül a fővárosban voltak magasabbak a megyeinél. A szellemi foglalkozásúak keresete 295,1 ezer, a fizikaiaké átlagosan 192,7 ezer Ft-ot tett ki. Nemzetgazdasági ágak szerint a legmagasabb fizetések mind a szellemi, mind a fizikai foglalkozásúak esetében a feldolgozóipart, a legalacsonyabbak pedig a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátást jellemezték.

Az adókkal és járulékokkal csökkentett, családi kedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkeresetek összege az első félévben 152,7 ezer Ft volt a megyében, ami 4,9%-kal magasabb a 2012. január-júniusnál.

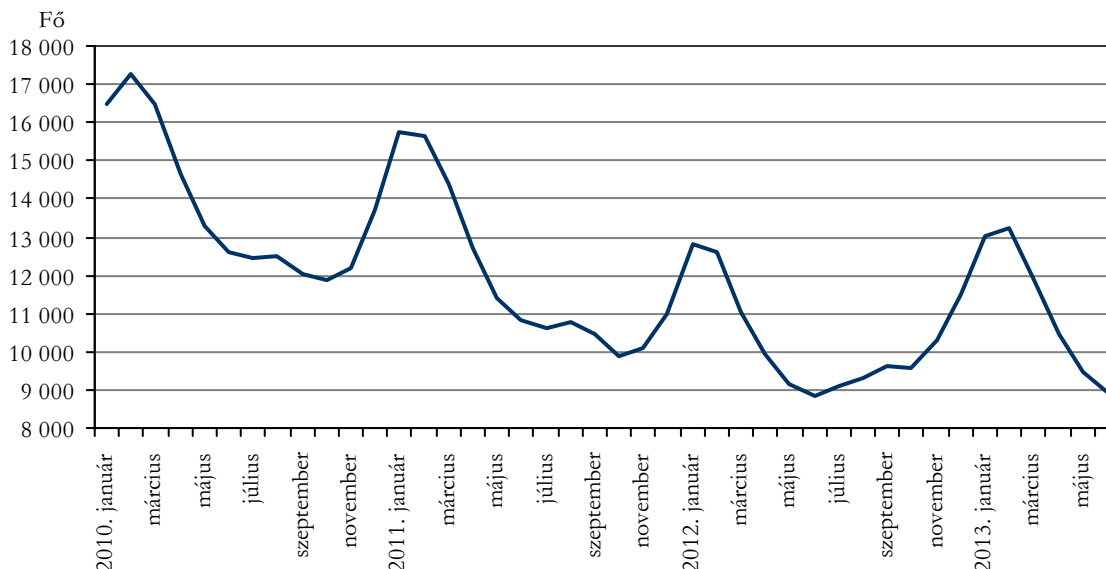
Az alkalmazásban állók fizetésükön kívül 11,8 ezer Ft-os juttatásban részesültek, így az átlagos havi munkajövedelem nagysága 245,0 ezer Ft-ot tett ki a megyében. Az egyéb kifizetések összege 4,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, és az összes munkajövedelem 4,8%-át képviselte. A béren túli juttatások hányada a szállítás, raktározás területén volt a legnagyobb (8,3%), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban pedig a legkisebb.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2013. júniusban 497 ezer főt tartottak nyilván álláskeresőként az országban. Számuk az előző hónapoz képest 3,5%-kal, az egy évvel korábbihoz képest 27,4 ezerrel, azaz 5,2%-kal csökkent. Mindössze hat megyében következett be növekedés egy év alatt, közöttük Győr-Moson-Sopronban is. Itt az első félév végén 8926 munkanélkülit regisztráltak, mely csekély mértékben, mindössze 0,9%-kal (82 fővel) haladta meg a 2012. júniusi értéket. A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított

aránya 4,3%-ot tett ki (csakúgy, mint tavaly ilyenkor), mely továbbra is a legkedvezőbb volt az országban.

2. ábra

A nyilvántartott állás keresők számának alakulása

A megye valamennyi munkaügyi kirendeltségén fogyott az állás keresők száma az előző hónapoz viszonyítva, átlagosan 5,6%-kal. Az egy évvel korábbihoz képest csak a Győri, valamint a Soproni térségben következett be csökkenés. Ezzel szemben a legnagyobb mértékű növekedés (melyet a kapuvári húsgyár bezárása jelentősen befolyásolt) a Kapuvári körzetben történt, ez megközelítette az öttizedet (azonban a megyében a legkevesebb munkanélkülit továbbra is itt regisztrálták), de jelentős, több mint egynegyedes volt az emelkedés a Mosonmagyaróváriban is. A legtöbb (5478 fő) állás keresőt változatlanul a Győri kirendeltségen tartották számon.

2. tábla

A nyilvántartott állás keresők számának alakulása munkaügyi körzetenként, 2013. június

Kirendeltség	A regisztrált állás keresők					
	száma, fő	a 2012. júniusi	a 2013. májusi	számának megoszlása	közül pályakezdekők	
		százalékában			aránya, %	számának változása, 2012. június = 100,0
Csornai	666	112,9	92,4	7,5	13,4	141,3
Győri	5 478	93,4	95,1	61,4	11,1	141,2
Kapuvári	521	148,4	94,9	5,8	13,6	173,2
Mosonmagyaróvári	1 267	126,3	96,1	14,2	9,1	179,7
Soproni	994	95,9	89,9	11,1	5,6	133,3
Győr-Moson-Sopron megye összesen	8 926	100,9	94,4	100,0	10,5	146,6

Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja.

Egy év alatt a férfi álláskeresők száma egytizeddel nőtt, míg a nőké öt és fél százalékkal csökkent. A munkanélküliek között továbbra is a nők képviselték a nagyobb arányt (55%), annak ellenére, hogy a tavaly júniusához képest hányaduk 3,7 százalékponttal mérséklődött.

2013. június végén 941 pályakezdő álláskereső szerepelt a Győr-Moson-Sopron megyei nyilvántartásokban, közel másfélszer több mint egy évvel korábban. Arányuk 3,3 százalékponttal 11%-ra nőtt.

Az álláskeresők döntő része, 47%-a továbbra is a 25–44 évesek közül került ki. Ők a 45–54 évesekhez hasonlóan kevesebben szerepeltek a regisztrációban, mint az előző év azonos időszakában (előbbieik száma 5,8, utóbbiaké 6,7%-kal mérséklődött). Ellenben az 54 év feletti 14%-kal, míg a 25 év alatti munkát keresők 26%-kal többen voltak, így utóbbiak száma megközelítette az 1400 főt. Mind a pályakezdő, mind a 25 év alatti álláskeresők számát befolyásolta az „Első munkahely garancia” program, melynek hatására többen kerültek be a regisztrációba.

A végzettséget tekintve a munkanélküliek legnagyobb hányadát (31%) a szakmunkások képviselték, s egyaránt háromtizedük rendelkezett középiskolai, illetve legfeljebb általános iskolai bizonyítvánnyal. Minden kilencedik személynek felsőfokú végzettsége volt, s egyedül az ő számuk csökkent egy év alatt, melynek mértéke jelentős, 17% volt.

Az álláskeresők elhelyezkedési esélyei javultak a vizsgált időszakban. 2013. június végén 2121 betöltetlen álláshelyet kínáltak a megyei foglalkoztatók, 355-tel többet, mint egy évvel korábban. Így egy felkínált helyre 4 munkanélküli jutott, eggyel kevesebb mint tavaly ilyenkor.

Gazdasági szervezetek

Június végén 75,7 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak Győr-Moson-Sopron megyei székhellyel. A vállalkozások száma egy év alatt egy százalékkal nőtt, összesen 69,4 ezret számláltak, ami az országos állomány 4,1%-át adta. 30–70%-os arányban társas, valamint önálló vállalkozási formában voltak bejegyezve.

A társas gazdálkodási formák gyakorisága csökkent, az egy évvel korábbinál 45-tel kevesebbet regisztráltak. A legelterjedtebb típus, a korlátolt felelősségű társaságok száma 2,6%-kal nőtt, a betéti társaságoké viszont 6,5%-kal csökkent. Mindössze 142 részvénytársaság és 150 szövetkezet működött a megyében. Előbbiek száma nagyobb mértékben, hattal bővült az előző év azonos időpontjához képest.

A társas vállalkozások létszám-kategória szerinti összetétele lényegében nem változott, 99%-uk (50 fő alatti) kis-, azon belül is döntően (10 fő alatti) mikrovállalkozás. Emellett 235 (50–249 fős) közép- és 50 (250 fős és afeletti) nagyvállalat működött a megyében. Míg a kisvállalkozások száma – alapvetően a szervezetek döntő hányadát kitevő 1–9 fős cégek fogyatkozása miatt – 69-cel csökkent, a közepes méretűekből 23-mal többet regisztráltak, mint egy évvel korábban.

Június 30-án 48,7 ezer önálló vállalkozót tartottak nyilván a megyében, számuk egy év alatt az átlagosnál nagyobb mértékben, másfél százalékkal bővült. 46–34–20%-os arányban mellék- és főfoglalkozásban, valamint nyugdíj mellett folytatták tevékenységüket. A mellékfoglalkozásban vállalkozók köre továbbra is számottevően (2,8%-kal) bővült. Főfoglalkozásban valamelyest többen vállalkoztak az egy évvel korábbinál, a nyugdíjasok száma azonban mérséklődött.

A vállalkozások több mint negyedét a mezőgazdaságban, 14%-át az ingatlanügyletek, 11%-át a kereskedelem, egytizedét pedig tudományos és műszaki területen regisztrálták. További 6,9%-uk az építőiparban, 5,1%-uk az iparban volt bejegyezve. Közülük az ingatlanügyletekben (3,2%) és a mezőgazdaságban (3,0%) bővült számottevően a vállalkozások száma. Ezzel szemben a kereskedelemben, az iparban, valamint az építőiparban az egy évvel korábbinál kevesebb szervezetet tartottak nyilván. A mezőgazdaságban és az ingatlanügyletekben kizárólag az önálló vállalkozói forma terjedése okozta az állománybővülést. A kereskedelem éppen ellenkezőleg,

fogyatkozásuk eredményezett csökkenést. A két termelő gazdasági ágban viszont a társas vállalkozások száma is kedvezőtlenül változott.

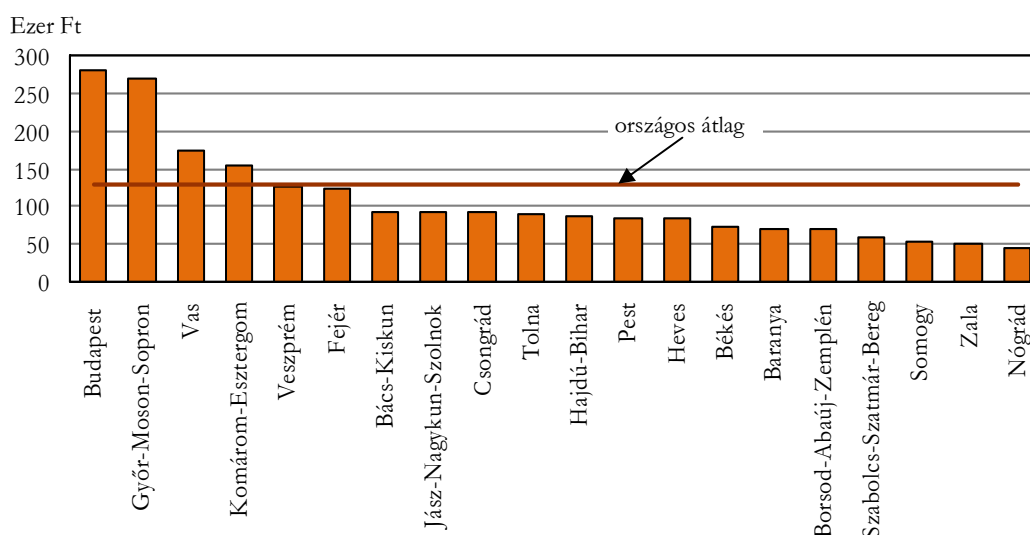
A félév végén 5656 nonprofit szervezetet regisztráltak a megyében, mely az egy évvel korábbinál kilencel több. A civil szervezetek 38%-a az ingatlanügyletek, egyharmada az egyéb szolgáltatás, 17%-a pedig a művészet és szabadidő ágazatba tömörült. További 8,1%-uk az oktatásban és az egészségügyben tevékenykedett. A felsorolt területek közül ez utóbbi két ágazatban tevékenykedő nonprofitok száma nőtt jelentősen (39 és 58%-kal).

Beruházás

A megye beruházási tevékenységében tapasztalt utóbbi évekbeli fellendülés a kimagasló értékű projektek befejeződésével idén negatív fordulatot vett. Az első hat hónapban a gazdasági szervezetek 120 milliárd Ft értékű fejlesztést valósítottak meg, ami folyó áron tizedével maradt el az egy évvel korábbitól. Ez az országos befektetések 9,3%-át adta. Egy lakosra 268 ezer Ft teljesítményérték jutott, mely az átlagos 2,1-szeresét tett ki, s a területi rangsorban a fővárost követő második helyet jelentette.

3. ábra

Egy lakosra jutó beruházási teljesítményérték megyénként,
2013. I. félév

A beruházások 72%-át a gép-, berendezés-, járműbeszerzések, 27%-át pedig az építések adták. Előbbiekre mintegy 1,6%-kal, utóbbiakra 28%-kal kisebb összeget fordítottak, mint az előző év első félévében. A gépek, berendezések, járművek 73%-a importból származott, mely 8,4%-kal csökkent. Egyedül a beruházások 19%-át kitevő belföldi beszerzések bővültek. Az egy évvel korábbinál 23%-kal több forrás jutott ilyen irányú fejlesztésekre.

A beruházások négyötödét az iparban eszközölték, mely döntően a feldolgozóiparban realizálódott. Utóbbin belül is csak a belföldi gép- és járműbeszerzések bővültek (21%). Az építésekre szánt összeg elsősorban az AUDI Hungária Motor Kft. bővítésének befejeztével azonban 38%-kal esett vissza. Emellett a ráfordítások döntő részét, 64%-át kitevő import gépek, berendezések, járművek fejlesztései 9,0%-kal csökkentek. További jelentősebb tényezőt 4,2%-os részarányú befektetéssel a szállítás és raktározás nemzetgazdasági ág jelentett, ahol 14%-kal csökkent a teljesítményérték. A beruházásokból jóval kisebb szeletet képviselő adminisztratív szolgáltatás területén történt a legnagyobb bővülés, ahol az egy évvel korábbinál háromszor többet szántak fejlesztési célokra.

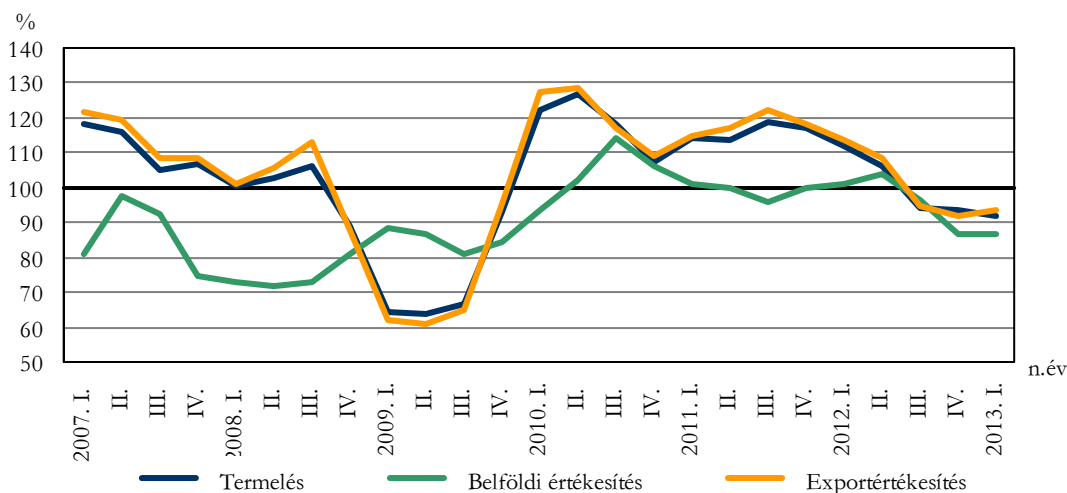
Ipar

2013. első hat hónapjában a megyébe települt, 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások termelése 2,9%-kal elmaradt az egy évvel korábitól, de volumene országosan is csökkent. Az első negyedévi teljesítmény még 7,9%-kal volt kisebb, mint az előző év azonos időszakában, április–június között azonban már 2,1%-kal nőtt a megye iparának kibocsátása. Az egy lakosra jutó 2910 ezer Ft termelési érték az országos két és félszeresét érte el és a megyék közül Győr-Moson-Sopront csak Komárom-Esztergom előzte meg a rangsorban.

A megyei székhelyű, 49 főnél nagyobb létszámmal működő szervezetek 1259 milliárd Ft termelési értéket produkálva, 2,6%-kal kisebb teljesítményt nyújtottak a 2012. első félévinél, míg országosan ennél mérsékeltebb csökkenést regisztráltak. Miközben a belföldi értékesítés visszaesett, a kivitel az átlagosnál enyhébben mérséklődött, így a magas exportarányból következően a bevételek összességében csak 2,5%-kal maradtak el az egy évvel korábitól. Bár néhány feldolgozóipari ágazat eladásai bővültek, az ipari termelésben meghatározó súllyal rendelkező járműgyártás belföldi és export piacainak egyidejű szűkülése alapvetően hozzájárult az ipari értékesítésből befolyó összeg ilyen arányú mérséklődéséhez. Országosan ezzel szemben a termelés csökkenésében leginkább a számítás- és híradástechnikai termékek iránti kereslet visszaesése játszott szerepet, melyet a járműipar növekedése nem tudott ellensúlyozni, annak ellenére sem, hogy néhány hagyományosan erős ágazati háttérrel rendelkező megyében jelentős teljesítménynövekedést ért el. Az ipari szektor belföldi értékesítése és kivitele viszont – szemben Győr-Moson-Sopron megyével –, ha szerény mértékben is, de egyaránt nőtt.

4. ábra

**Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei
(előző év azonos időszaka = 100,0)***

* 2009. I. n.év-től víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

A megyei székhelyű feldolgozóipari vállalkozások 1226 milliárd Ft értékű kibocsátása a termelés 97%-át tette ki. Ebből egyedül a járműipar 990 milliárddal részesedett. Az elmúlt esztendőben az ágazat termelésének növekedési üteme látványosan mérséklődött, csökkenés azonban, az első féléveket figyelembe véve, 2009 óta csak most adódott először.

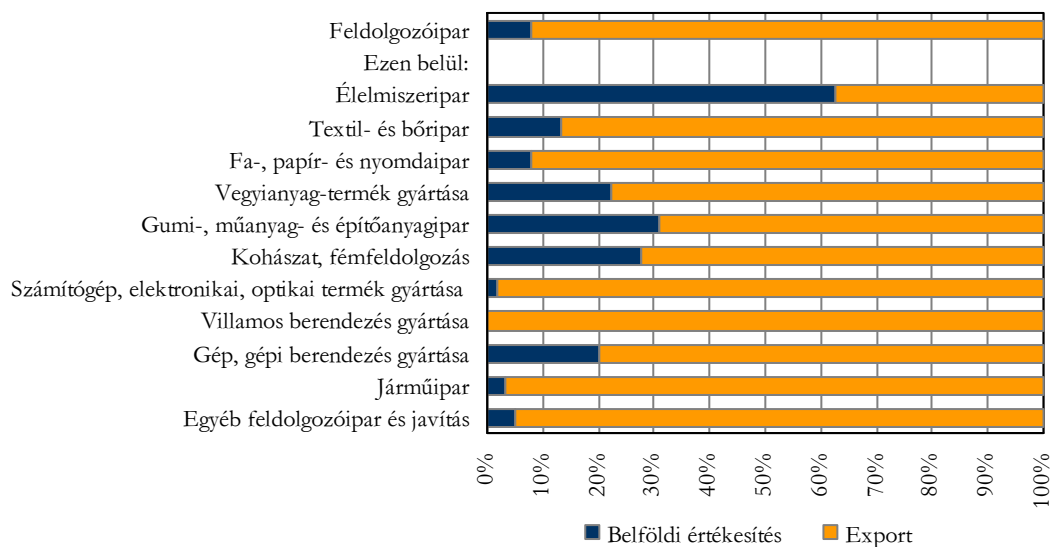
A gépipari vertikumban egyedül a teljes mértékben export orientált villamos berendezés gyártása ért el növekedést, ugyanakkor a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában és a gép, berendezés gyártásában a járműiparét is meghaladó teljesítménycsökkenés következett be. A többi feldolgozóipari ág közül a kohászat, fémfeldolgozás, az egyéb feldolgozóipar és javítás termelési volumenén kívül, csak a vegyi anyag, termék gyártásáé haladta meg az egy évvel

korábbit. A kohászat, fémfeldolgozás teljesítmény javulása az egyaránt kedvező belföldi és külföldi piaci lehetőségeket tükrözte, a vegyi anyag, termék gyártása csökkenő kivitele mellett hazai eladásait másfélszeresére tudta növelni, míg az egyéb feldolgozóipar elsősorban az exportra támaszkodhatott. A gumi-, műanyag és építőanyag ipar, a fa-, papír és nyomdaipar, és a járműipar termelését ezzel szemben egyaránt hátráltatta, hogy sem belföldi eladásait, sem exportját nem tudta növelni, míg a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása esetében ugyanez ágazati átsorolásokkal magyarázható. A legnagyobb mértékű termelés-csökkenés mégis az élelmiszeriparban (13%) következett be. Belföldön oly mértékben szűkültek értékesítési lehetőségei, hogy azt enyhén növekvő exportja nem tudta ellensúlyozni. A gumi-, műanyag és építőanyag ipar, a fa-, papír és nyomdaipar, valamint a gép, gépi berendezés gyártása ágazat kibocsátása az egy évvel korábbinál mintegy tíz százalékkal volt kisebb. Az élelmiszeripar gyengébb teljesítménye elsősorban a húsipar nehezedő gazdasági helyzetére vezethető vissza, de a tavalyinál kisebb eredménnyel zárta a félévet a takarmány gyártása és az italgyártás is. Bár az alkatrészek iránt mutatkozó nagyobb kereslet következtében országosan nőtt a járműgyártás kibocsátása, a megyében a döntően motor és személygépkocsi előállítására épülő ágazat teljesítménye a piaci igények csökkenése miatt mégsem érte el a tavalyi szintet. A járműgyártás iparon belüli súlya viszont a gazdasági válság kiteljesedését jelentő 2009 óta 70%-ról közel nyolctizedre nőtt három év alatt, amit az előbb említettek ellenére 2013 első felében is megőrzött. A feldolgozóipar termelési értéke összességében 2,7%-kal, az energiaszektoré 2,1%-kal csökkent

5. ábra

A feldolgozóipar értékesítésének megoszlása értékesítési irány és ágazat szerint, 2013. I. félév

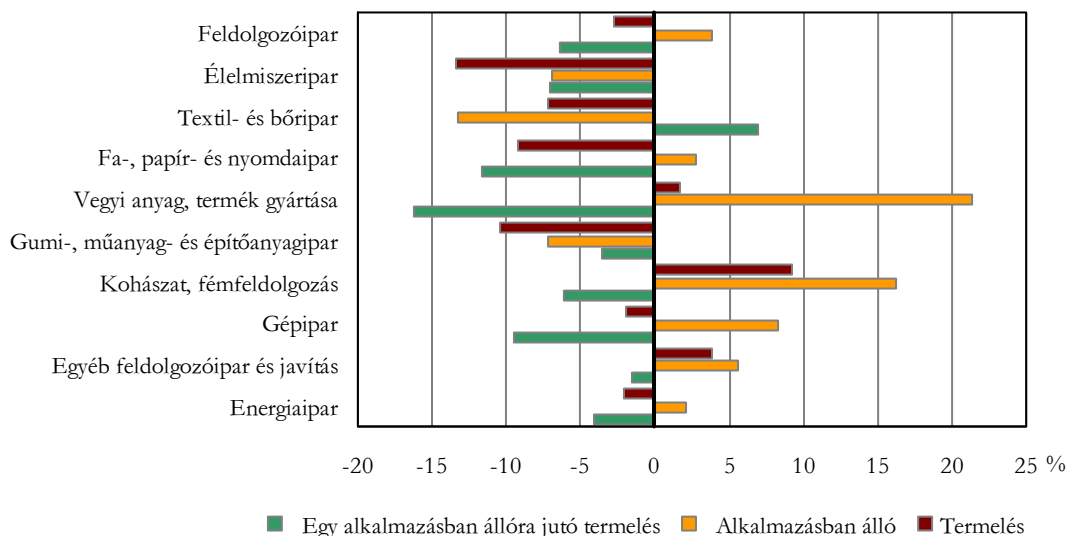

2013. első félévében az értékesítésből eredő bevételek 1276 milliárd Ft-ot tettek ki. Az exportból származó 1229 milliárd Ft 1,5%-kal, a belföldi eladásokból befolyó 147 milliárd Ft-os összeg pedig összehasonlító áron mérve mintegy tizedével volt kisebb az egy évvel korábbinál. Az ipari termelés mellett az értékesítés alakulásában is a járműgyártás piaci helyzete dominál, de míg a hazai eladásoknál más ágazatok is jelentős tényezőnek számítanak, addig az export esetében befolyásuk jóval kisebb mértékben érvényesül. A gépipari ágazatok közül egyedül a villamos berendezés gyártásában (12%) nőtt az értékesítés volumene. Mellette még három feldolgozóipari ágazat növelte eladásait, legnagyobb mértékben a kohászat, fémfeldolgozás (13%), a legkevésbé pedig a vegyi anyag, termék gyártása (1,6%). Az export öt, a belföldi értékesítés három ágazatban bővült, de mindkét relációban egyszerre csak a kohászat, fémfeldolgozás nyújtott a korábbinál nagyobb teljesítményt. Belföldi eladásainak jelentős visszaesése mellett, a gép, gépi berendezés gyártása és az

élelmiszeripar is növelni tudta kivitelét, de ezzel csak részben ellensúlyozta a hazai piacon jelentkező bevételkiesését. A járműgyártás mellett még további három ágazatban, a fa-, papír és nyomdaiparban, a gumi-, műanyag és építőanyag iparban, valamint a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában csökkent egyszerre a belföldi- és az exportértékesítés is. A piaci változások mellett utóbbi területen szerepet játszott néhány vállalkozás ágazatok közötti átsorolása is. A feldolgozóipar értékesítése összehasonlító áron számolva 2,3%-kal, az energiaiparé 7,7%-kal maradt el 2012. első hat hónapjától.

6. ábra

**A termelés, a termelékenység és az alkalmazásban állók számának változása, 2013. I. félév
(előző év azonos időszaka=100,0)**

Az ipari vertikumban a termelés csökkenése mellett a foglalkoztatottak száma 3,8%-kal nőtt, melyek eredőjeként az egy évvel korábbinál 6,2%-kal kisebb termelési érték jutott egy alkalmazásban állóra. Öt ágazatban ugyanakkor fogyott a létszám, amely mellé a 2012. első félévinél szerényebb teljesítmény is kapcsolódott. A termelés visszaesése közülük az élelmiszeriparban és a gumi-, műanyag és építőanyag iparban felülmúlta a foglalkoztatottak számának mérséklődését, így ezeken a területeken a termelékenység nem érte el az egy évvel korábbit. A létszámnövekedést mutató ágazatokban ugyancsak az előbbi következménnyel kellett számolni, mert azokban vagy a kibocsátás csökkent vagy a termelés bővülése maradt el a létszámtól. A gépipar meghatározó ágazatában, a járműgyártásban mintegy 2700-zal dolgoztak többen, mint 2012 első félévében. Bár a számítógép, elektronikai, optikai termékek, illetve és a gép, gépi berendezés gyártásában a foglalkoztatottak számának csökkenése nagyobb mértékű volt mint a termelésé, a gépipar termelékenysége mégis elsősorban a járműiparban lejátszódó folyamatok következtében közel tizedével csökkent. A számítógép, elektronikai, optikai termékek, illetve és a gép, gépi berendezés gyártásán kívül az ipari vertikumban csupán a legkisebb mutatóval rendelkező textiliparban nőtt az egy alkalmazásban állóra jutó termelés, aminek összege az ágazatokat tekintve 4,5 és 52 millió Ft között alakult. A legnagyobb értékkel a járműipar rendelkezett, de kiugró érték jellemezte a vegyi anyag, termék gyártását (36 millió Ft) is.

Építőipar

2013. első hat hónapjában az építőipari termelés volumene országosan 5,4%-kal nőtt. Mindössze a Vas megyei, valamint a fővárosi vállalkozások termelése csökkent. Győr-Moson-

Sopronban az egy évvel korábbihoz viszonyítva nőtt a gazdasági ág teljesítménye, így az egy lakosra jutó 48 ezer Ft termelési érték az országos átlag közvetlen közelében alakult.

A megye legalább 4 főt foglalkoztató építőipari vállalkozásai az egy évvel korábban mutatott visszaeséshez képest 2013. január-júniusban már egytizedével nagyobb értéket produkáltak a bázisidőszakhoz viszonyítva. Az építőipari munkák több mint negyedét az időszak végét jelentő nyári hónapban fejezték be, míg volumene – havi bontásban vizsgálva – februárban és szintén júniusban nőtt legnagyobb mértékben. A termelés értéke a fél év alatt megközelítette a 22 milliárd Ft-ot. Az építési főcsoportok közül az épületek építésénél 23%-os volt a növekedés, miközben az egyéb építményekhez tartozó termelés 6,8%-kal csökkent. Az előbbi területen mutatott teljesítményt döntően a speciális szaképítési munkák, azon belül is az épületgépészeti szerelések alakulása határozta meg, míg utóbbi esetben leginkább az elmaradó építések vezettek a termelés csökkenéséhez.

3. tábla

Az építőipari termelés alakulása alágazatok szerint

(százalék)

Ágazat	Építőipari termelés		
	megoszlása		volumenindexe, 2012. I. félév =100,0
	2012. I. félév	2013. I. félév	
Épületek építése	22,7	20,3	99,5
Egyéb építmény építése	30,2	25,3	91,4
Ebből: út, vasút építése	5,6	5,4	105,6
közműépítés	24,2	19,2	86,8
Speciális szaképítés	47,2	54,4	126,7
Ebből: bontás, építési terület előkészítése	1,4	1,2	99,5
épületgépészeti szerelés	33,7	41,2	134,1
befejező építés	7,1	7,7	118,6
egyéb speciális szaképítés	4,9	4,3	95,9
Építőipar összesen	100,0	100,0	109,9

A termelési érték tekintetében az építőipar három ágazata közül az épületek építésében csakúgy, mint tavaly, most sem történt javulás. Az egyéb épületek esetében 8,6%-kal mérséklődött a teljesítmény, ami elsősorban a kisebb volumenű közműépítési munkáknak tudható be. Az építési-szerelési tevékenység több mint felét képező speciális szaképítés azonban az egy évvel korábbi időszakban mutatott nagymértékű visszaesést követően, elsősorban a növekvő épületgépészeti munkáknak betudhatóan az év első felében újra lendületet vett, és értéke megközelítette a 12 milliárd Ft-ot. Az építőipari tevékenységen belül így a korábbinál nagyobb teret kapott a speciális szaképítés, miközben az egyéb építmények építéséé és az épületépítésé már csak negyed-, illetve ötödrészt képviselt.

A speciális szaképítésben egyre inkább az épületgépészetre tevődött át a hangsúly, az ágazatban elvégzett 11,8 milliárd Ft értékű munkákból 8,9 milliárd ilyen jellegű szerelés volt, miközben a befejező építési feladatokra ennek az összegnek kevesebb mint ötödét könyvelték el. A korábbinál valamivel kisebb értéket teremtettek az ágazaton belül az egyéb speciális szaképítési munkák, és a főként egyéb építményekhez kapcsolódó bontási, terület előkészítési tevékenység iránti igény sem növekedett.

Az egyéb építmények esetében a közművek építése (4,2 milliárd Ft), azon belül is az elektromos, híradástechnikai céllal létesülők domináltak, míg az út- és vasút fejlesztésekre fordított összeg együtt véve sem sokkal haladta meg az egymilliárd Ft-ot.

Az épületépítési ágazat 4,4 milliárd Ft-os teljesítménye fél százalékkal volt kisebb az egy évvel korábbinál. A fő profilt képviselő lakó- és nem lakó épületek létesítése mellett, építési projektek szervezésére csupán 154 milliót fordítottak.

Az építőipari tevékenység közel felét a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások, 36%-át a 10–49 fő közöttiek végezték el, míg az ennél kisebb létszámmal működők 16%-ára kaptak megbízást. A közműépítések túlnyomó része, azon belül az elektromos, híradás-technikai célú hálózatok kivitelezésének szinte teljes egésze, míg a speciális ismereteket igénylő épületgépészeti szerelések több mint hattizede a legnagyobb létszámmal működő szervezeteknek jutott. A 10–49 főt foglalkoztatók az őket jellemző építőipari átlagnál jóval nagyobb szeletet kaptak a lakó- és nem lakó épület építéséből, valamint az út- és vasútfejlesztésekből, de részvételük az épületgépészettől eltekintve a speciális szaképítés más ágazataiban is hangsúlyosabb volt az átlagosnál. A speciális szaképítések vonatkozásában elmondottak a 10 fő alatti vállalkozások esetében is érvényesek, de az épület-, valamint az út, vasút építésben csak súlyukkal arányos volumenű munkát végeztek.

A megyei székhelyű vállalkozások által a tárgyidőszak során kötött új szerződések értéke összehasonlításon számítva 2013. első hat hónapjában csupán 5,3%-kal volt magasabb a bázisidőszaki megállapodásokban szereplő összegtől, mely az épületeket tekintve valamivel kisebb, az egyéb épületekre vonatkozóan viszont több mint tizedével nagyobb értékű munkákat takart. Az új szerződések több mint felével a legalább 50 fős szervezetek, további négytizedével pedig a 10–49 főt foglalkoztatók rendelkeztek. Szerkezetük az egy évvel korábbihoz képest változott. Közel fele-fele részben vonatkoztak épületek, illetve egyéb építmények kivitelezésére. Utóbbiak most is nagyobb részben elektromos, híradástechnikai célú közműépítéseket foglalt magában, kisebb részük pedig út, vasút fejlesztésekhez kapcsolódott.

Lakásépítés

Továbbra sem javult a lakáspiaci helyzet az országban, az épített lakások száma az első félévben elmaradt a tavaly ilyenkoritól. Győr-Moson-Sopron megyében összesen 276 lakás kapott használatbavételi engedélyt az első hat hónapban, ami területi összehasonlításban a fővárost és Pest megyét követően a harmadik legmagasabb értéket képviselte.

A lakások több mint fele Győrött és Sopronban, mintegy kétötöde pedig a községekben épült. Utóbbiak közül a szlovák határhoz közel fekvő Rajkán, valamint Harkán, Győrújbaráton és Győrzámolyon történt a legtöbb átadás az első félévben.

A lakások döntő hányadát a lakosság építtette saját használatra, ami az alapterület nagyságát is befolyásolja. Az első hat hónapban befejezett lakások 56%-ában ugyanis legalább négy, további negyedében pedig három szobát alakítottak ki.

Az első félévben összesen 653 lakás építésére adtak ki engedélyt a megyében, ami 6,9%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Az építkezések várhatóan a jövőben is a városokban és néhány községben koncentrálnak: az engedélyek közel kétharmadát Győrött, Mosonmagyaróváron, Sopronban, valamint Rajkán adták ki. A községek közül utóbbi mellett a legtöbb lakást Győrújbaráton, Győrújfalun, Harkán, Nagycenken és Várbalogon tervezik, melyet a megye legnagyobb városainak, valamint a határ közelsége befolyásolt kedvezően. A lakások fele egylakásos lakóépületben, közel harmada pedig társasházi formában készülhet el. Utóbbiakat szinte kizárólag Győrött, Mosonmagyaróváron, valamint Sopronban kivitelezhetik.

Az első hat hónapban építési engedélyt összesen 204 nem lakóépületre adtak ki, ami harmadával kevesebb a tavaly ilyenkorinál. Az engedélyek 25%-a nem lakójellegű mezőgazdasági épületre, 14%-a ipari épületre, raktárra szolt.

Az első félévben 45 lakás szűnt meg a megyében, közel négyszer annyi, mint az előző év azonos időszakában. A korábbiakhoz hasonlóan a megszűnés oka legtöbb esetben avulás (16), illetve lakásépítés (14) volt.

Turizmus

Az első félévben 203 ezer vendég 460 ezer éjszakára szállt meg Győr-Moson-Sopron megye kereskedelmi szálláshelyein. A vendégéjszakák száma alapján ez az országos forgalom 5,1%-át jelentette. A belföldi vendégkör továbbra is szűkült, amit a növekvő külföldi kereslet nem volt képes ellensúlyozni. Az egy évvel korábbinál összességében 1,4%-kal kevesebben, 5,0%-kal kevesebb éjszakára foglaltak szállást a megyében. Országosan mind a külföldi, mind a belföldi érdeklődés nőtt, ami jelentős forgalomélnkülést eredményezett.

Január-júniusban 11%-kal kevesebb magyar 16%-kal kevesebb éjszakára vette igénybe a megye szállásait. A belföldi turisták elmaradása révén idén már a külföldi vendégkör a meghatározó, ugyanis 9,0%-kal többen, 7,5%-kal több napra érkeztek, s a vendégek, valamint az eltöltött éjszakák számából is 53%-kal részesedtek. Az átlagos tartózkodási idő (2,3 éjszaka) rövidült. A belföldiek esetében nagyobb mértékű a csökkenés, így a külföldiek átlagos időtöltése (2,2 éjszaka) már alig maradt el a magyar turistákétól (2,3 éjszaka).

A külföldiek négyötöde valamely uniós tagállamból kereste fel megyénket. Ezen belül 36%-uk Németországból, 21%-uk a szomszédos Ausztriából, s 17%-uk Romániából érkezett. A németek 14%-kal többen, tizedével több napra igényeltek szállást, mint tavaly ilyenkor. Az osztrákok érdeklődése ennél is dinamikusabban nőtt, 28%-kal többen, 26%-kal több napra érkeztek. A román turisták száma ugyan bővült, azonban kevesebb éjszakát töltöttek nálunk. Ezen felül az Unió országai közül Csehországból, Szlovákiából, Olaszországból, valamint Lengyelországból látogattak ide jelentősebb számban. Emellett az ukrán és a svájci turisták érdeklődése jelentős a megye iránt. A kiemelt országok közül a svájciak, a lengyelek és az olaszok által eltöltött vendégéjszakák száma nőtt az átlagosnál nagyobb mértékben. A külföldiek átlagos tartózkodási ideje a Svájcban érkezők esetében volt a legnagyobb (3,1 éjszaka), s a jellemzően átutazó forgalmat jelentő ukránok körében a legrövidebb (1,1 éjszaka).

A vendégek 79%-a szállodát, 15%-a panziót választott szálláshelyül. A hotelekben 1,4%-kal többen, 5,2%-kal kevesebb éjszakát töltöttek el, mint 2012. első félévében. A panziókat szintén csökkenő látogatottság jellemezte, 7,2%-kal kevesebben, 4,5%-kal kevesebb éjszakára keresték fel az egységeket. A szállodák forgalmából a külföldiek az átlaghoz hasonlóan részesedtek, ezzel szemben utóbbiakénak nagyobb részét, 61%-át a belföldiek adták. A két szállástípus foglalásai hasonlóan, a turisták száma viszont különbözőképp alakult. Az eltérés a külföldi vendégkörből adódott: számuk a szállodákban tizedével emelkedett, a panziókban viszont mérséklődött. A külföldiek utóbbi szállásokon, a belföldiek pedig a hotelekben maradtak huzamosabb időre (átlagosan 2,7, illetve 2,4 éjszakára).

A szálláshelyek átlagosan 39%-os szoba- és 26%-os férőhely-kihasználtsággal működtek. Ez a szobák esetében 2,9%-os javulást, a férőhelyeknél azonban egyötödös romlást jelentett az egy évvel korábbihoz képest. A hotelszobák foglaltsága 42%-os volt. A panziók lényegesen alacsonyabb, 31%-os lekötöttséggel üzemeltek.

Június végéig a megye kereskedelmi szálláshelyei bruttó 5,5 milliárd Ft bevételt realizáltak, folyó áron 2,5%-kal többet, mint az előző év első hat hónapjában. A bevételek 54%-a szállásdíjból, 32%-a vendéglátásból származott. Előbbiből 7,2%-kal nagyobb, utóbbiból 4,3%-kal kisebb összeg folyt be.

Júniusban 130 Győr-Moson-Sopron megyei szálláshelyen volt lehetőség a SZÉP kártya használatára. Hat hónap alatt a turisták 215 millió Ft értékben használták e fizetőeszközt, mely a belföldi bruttó szállásdíj 22%-át tette ki. A beváltott utalványok értékének háromnegyede szállodákban, 24%-a panziókban került felhasználásra.

Közúti közlekedési balesetek

2013. június végéig az ország közútjain 6711 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt, 2,0%-kal kevesebb, mint tavaly ilyenkor. Győr-Moson-Sopron megyében még ennél nagyobb, 11%-os mérséklődés következett be, összesen 352 baleset történt.

Kimenetelük is javult, legjobban a halálos kimenetelűek száma (19) esett vissza, az első félévben 5-tel kevesebb történt, mint egy évvel korábban. Míg az országban 2,4%-kal több járt súlyos sérüléssel, addig a megyében 16%-os visszaesést tapasztaltak. Szintén kedvező változás következett be a könnyű sérüléssel járóknál, mivel 7,6%-os javulást regisztráltak. A szigorítások illetve a gyakoribb ellenőrzések hatására az első félévben 48-ról 42-re csökkent az alkoholos befolyásoltság által okozott közúti tragédiák száma, azonban arányuk az országosnál még mindig 1,7 százalékponttal kedvezőtlenebb.

A balesetek 93%-a a járművezetők hibájából következett be, ezen belül a gyorsajtás, az elsőbbség meg nem adása, illetve a szabálytalan irányváltás és kanyarodás a leggyakoribb előidéző ok. Jelentősen – 1,9-szeresére – nőtt a gyalogosok által okozott balesetek száma, 2013. június végéig az egy évvel korábinál 9-cel több, összesen 19 esetben ők voltak a felelősök.

Január–júniusban 521 személy sérült meg a megye közútjain, 6,5%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában, míg országosan 0,5%-os növekedést regisztráltak. Baleset következtében 21-en veszítették életüket, 5-tel kevesebben, mint tavaly ilyenkor. Amíg súlyosan és könnyebben országosan többen sérültek meg, addig Győr-Moson-Sopronban kedvezőbben alakult a helyzet: számuk közel egytizeddel, illetve 4,1%-kal csökkent. A megyében száz balesetben átlagosan 148 személy sérült meg, illetve hunyt el, 2012. január–júniusához képest 8-cal többen, s ez az érték az országos átlagot is meghaladta 16-tal.

Bűncselekmények

A hatóságok és a bűnüldöző szervek 2013. első félévében országosan 175 ezer bűncselekményt regisztráltak, 16%-kal kevesebbet az előző év azonos időszakánál. Ezen időszak alatt csupán három megyében és a fővárosban nőtt a bűnesetek száma. A legnagyobb növekedést (13%) Szabolcs-Szatmár Beregben tapasztalták, s a legkedvezőbben pedig Fejér megye bűnözési statisztikája alakult, ugyanis az elmúlt év kiugró értéke után több mint kétharmaddal kevesebb eset történt itt. Győr-Moson-Sopronban is javult a helyzet, hiszen a 2013. első félévben regisztrált 5748 bűncselekmény 26%-kal kevesebb a tavaly ilyenkorinál. Ez az összes 3,3%-át jelentette. A százezer lakosra jutó bűnesetek számát tekintve (1272) a megye a területi rangsor utolsó negyedében foglal helyet, ellentétben az előző év azonos időszakával, amikor az ország közepesen fertőzött térségei közé tartozott.

A bűnügyi helyzet kedvező alakulása ellenére néhány bűncselekménycsoportban – közlekedési, személy és honvédelmi kötelezettség elleni – növekedés következett be. Továbbra is a vagyon elleniek a leggyakoribbak, hányaduk január–júniusban az előző év azonos időszakához viszonyítva 7,3 százalékpontos növekedéssel 55%-os részarányt tett ki. Előfordulásuk azonban mérséklődött, 15%-kal kevesebb ilyen esetben jártak el a bűnüldöző szervek. Legnagyobb mértékben – kevesebb mint felére – a szintén jelentős hányadot kitevő közrend elleniek estek vissza, félév végére 1158 esetet regisztráltak az előző évi 2529-cel szemben, mely mögött elsősorban a közbizalom ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkenése áll.

A bűnesetek túlnyomó részét természetes személy ellen követték el, azon belül is a férfiak voltak többségben, az országoshoz hasonlóan 59%-os részaránnyal. A sértettek több mint kétharmada 25–59 évesek, közel hatoda a 60 éves és idősebb korosztályból került ki. Az előző év azonos időszakához viszonyítva azonban csak a gyermekkorúak esetében regisztráltak növekedést. A fiatalkorú sértettek száma 2012 január–júniusához viszonyítva ötödével csökkent.

Regisztrált bűncselekmények az egyes bűncselekménycsoportokban, 2013. I. félév

Megnevezés	Regisztrált bűncselekmények		2012.I. félév = 100,0	Ország összesen= 100,0	100 ezer lakosra jutó bűncselekmény	
	száma	megoszlása			a megyében	országosan
Személy elleni	594	10,3	118,1	4,5	131,5	132,5
Közlekedési	347	6,0	116,1	5,0	76,8	69,5
Házasság, család, ifjúság és nemi erkölcs elleni	118	2,1	86,8	4,0	26,1	29,8
Államigazgatás és közélet tisztasága elleni	81	1,4	75,0	2,4	17,9	34,6
Közrend elleni	1 158	20,1	45,8	3,1	256,3	377,8
Gazdasági	258	4,5	54,7	3,4	57,1	77,0
Vagyon elleni	3 183	55,4	84,8	3,1	704,5	1 032,7
Honvédelmi kötelezettség elleni	9	0,2	225,0	3,1	2,0	2,9
Összesen	5 748	100,0	73,6	3,3	1 272,2	1 756,7

Az első félévben összesen 1806 bűnelkövetőt regisztráltak Győr-Moson-Sopron megyében, 7,8%-kal kevesebbet, mint tavaly ilyenkor. 85%-uk férfi, kétharmaduk 25–59 éves, több mint háromnegyedük büntetlen előéletű, közel hatodik bűnismétlő volt. A százezer lakosra jutó számuk (400) alapján a megye a területi rangsor utolsó negyedében foglal helyet, csak a fővárosban és Fejér megyében vált ismertté kevesebb bűnelkövető.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Kása Katalin

Telefon: (+36-96) 502-423, katalin.kasa@ksh.hu

Info.gyor@ksh.hu telefon: (+36-96) 502-400